

Επιστημονική Εκδήλωση

Η Ζωή

με τον
Σακχαρώδη Διαβήτη

9 - 10 Απριλίου 2016

Καμένα Βούρλα

Galini Wellness Spa & Resort Hotel

Επιστημονικό
Πρόγραμμα

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΡΩΘΙΝΗΣ
ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ
ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΠΙΠΛΟΚΩΝ ΤΟΥ (ΕΚΕ.Δ.)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΔΙΑΒΗΤΗΣ
ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΥΓΕΙΑΣ (ΕΙ.Η.)

ΙΑΤΡΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΟ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΟ
ΛΑΜΙΑΣ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΣΩΜΑΤΕΣΧΩΝ - ΣΥΛΛΟΓΩΝ
ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ
ΔΙΑΒΗΤΗ (Π.Ο.Σ.Σ.Α.Σ.Δ.Ι.Α.)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΒΗΤΗ
(ΕΛ.Ο.Δ.)

ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ

Οργάνωση - Γραμματεία

 free spirit
Getting you there!

Η Ζωή με τον Σακχαρώδη Διαβήτη

Μήνυμα Προέδρου

Αγαπητές και αγαπητοί Συνάδελφοι,
Αγαπητές φίλες / αγαπητοί φίλοι,

Το Εθνικό Κέντρο Έρευνας, Πρόληψης και Θεραπείας του Σακχαρώδη Διαβήτη και των Επιπλοκών του (Ε.ΚΕ.ΔΙ.), Κοινωνιφελές Ίδρυμα με Νομική Μορφή Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), εποπτευόμενο από το Υπουργείο Υγείας, εξακολουθεί και σήμερα την πολύχρονη επιστημονική πορεία του στη χάραξη επιτυχημένων εθνικών στρατηγικών για την αντιμετώπιση της σύγχρονης «μάστιγας» του σακχαρώδη διαβήτη.

Μετά από μια εικοσαετία - και πλέον - σημαντικών πρωτοβουλιών εκπαίδευσης και ενημέρωσης του Ελληνικού ιατρικού δυναμικού, καθώς και του ευρύτερου κοινού, γύρω από το διαβήτη, το Κέντρο συνεχίζει και για το 2016 τη διοργάνωση του ενημερωτικού Προγράμματος που ξεκίνησε το 2015 στη Σπεία, την Αθήνα και το Ναύπλιο, με κεντρικό τίτλο «Η Ζωή με το σακχαρώδη διαβήτη».

Πρόκειται για άλλη μια συντονισμένη δράση ευαισθητοποίησης των Ελλήνων πολιτών στη σύγχρονη καλπάζουσα «επιδημία» του σακχαρώδη διαβήτη, η οποία περιλαμβάνει τη διεξαγωγή τριών (3) Ενημερωτικών Διημερίδων σε ισάριθμες πόλεις της Ελλάδας: τα Καμένα Βούρλα τον Απρίλιο, την Καλαμάτα το Μάιο και την Αθήνα το Νοέμβριο του 2016.

Φιλοδοξώντας να προάγει την ιατρική γνώση και να υποβοηθήσει με κάθε τρόπο το σύγχρονο ιατρό στο δύσκολο έργο του, το Πρόγραμμα αποσκοπεί, παράλληλα, στην έγκυρη ενημέρωση του Ελληνικού κοινού γύρω από τον σακχαρώδη διαβήτη, την έγκαιρη πρόληψη και την αποτελεσματική αντιμετώπισή του.

Ο διαβήτης τύπου 2 μπορεί να προληφθεί. Αυτό είναι το μήνυμα που στοχεύει να διαδώσει για άλλη μια φορά το Ε.ΚΕ.ΔΙ., προσκαλώντας εσάς όλους, με τη συμμετοχή και την παρουσία σας, πολύτιμους αρωγούς σε αυτή την προσπάθεια.

Με φιλικούς και συναδελφικούς χαιρετισμούς,

Ακαδημαϊκός - Καθηγητής Σωτήριος Α. Ράπτης

Πρόεδρος Δ.Σ. Εθνικού Κέντρου Έρευνας, Πρόληψης και Θεραπείας
του Σακχαρώδη Διαβήτη και των Επιπλοκών του (Ε.ΚΕ.ΔΙ.)
Πρόεδρος Δ.Σ. Ελληνικής Ακαδημίας Ιατρικής Επιμόρφωσης (Ε.Α.Ι.Ε.)
Website: http://www.hndc.gr/sa_raptis_bio.htm

Επιστημονικό Πρόγραμμα

Για ιατρούς και επαγγελματίες υγείας

Σάββατο
9 Απριλίου 2016

ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

10:30 - 11:00 Προσέλευση - Καφές

Προεδρείο: Ε. Γ. Φραγκούλης

11:00 - 11:30 Μπορούν τα σύγχρονα εργαλεία της Μοριακής Βιολογίας να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του διαβήτη τύπου 2;
Ε. Γ. Φραγκούλης

11:30 - 12:00 Διαταραχές του μεταβολισμού μετά τη λήψη γεύματος
Ν. Λ. Κατσιλάμπρος

Προεδρείο: Ν. Λ. Κατσιλάμπρος

12:00 - 12:30 Διαβήτης κύψης
Γ. Α. Αργυρακοπούλου

12:30 - 13:00 Σύγχρονη ινσουλινοθεραπεία στο σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2
Α. Ε. Ράπτης

13:00 - 13:30 Διαβητική νευροπάθεια
Ν. Κ. Τεντολούρης

13:30 - 14:00 Συζήτηση

14:00 - 18:30 **ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ ΔΙΑΚΟΠΗ**

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

18:30 - 19:00 Προσέλευση - Καφές

19:00 - 19:30 Προσφωνήσεις - Χαιρετισμοί (Έχουν προσκληθεί)

Χαιρετισμός Καθηγήτη Σωτηρίου Α. Ράπτη

Ακαδημαϊκού και μέλους της Συγκλήτου της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών (EASA), Καθηγήτη (Ομότιμου) Παθολογίας και Ενδοκρινολογίας Πανεπιστημίων Αθηνών και Ουλμ Γερμανίας, Προέδρου Δ.Σ. Εθνικού Κέντρου Έρευνας, Πρόληψης και Θεραπείας του Σακχαρώδη Διαβήτη και των Επιπλοκών του (Ε.ΚΕ.ΔΙ.), Προέδρου Ελληνικής Ακαδημίας Ιατρικής Επιμόρφωσης (Ε.Α.Ι.Ε.)

Χαιρετισμός Καθηγήτη Αθανασίου Λ. Γιαννόπουλου

Καθηγήτη (Ομότιμου) Χειρουργικής Πανεπιστημίου Αθηνών
Προέδρου Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.)
Αντιπροέδρου Ελληνικής Ακαδημίας Ιατρικής Επιμόρφωσης (Ε.Α.Ι.Ε.)

Σάββατο
9 Απριλίου 2016

Ευλογία και Προσφώνηση

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδας
κ. κ. Νικόλαος

Κωνσταντίνος Μπακογιάννης, Περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδας

Ευθύμιος Καραϊσκος, Αντιπεριφερειάρχης Φθιώτιδας

Ιωάννης Σαρακιώτης, Γραμματέας Βουλής των Ελλήνων,
Βουλευτής ΣΥ.ΡΙΖ.Α. Φθιώτιδας

Δημήτριος Βέττας, Βουλευτής ΣΥ.ΡΙΖ.Α. Φθιώτιδας

Απόστολος Καραναστάσης, Βουλευτής ΣΥ.ΡΙΖ.Α. Φθιώτιδας

Αθανάσιος Μικελής, Βουλευτής ΣΥ.ΡΙΖ.Α. Φθιώτιδας

Χρήστος Σταϊκούρας, Βουλευτής Ν.Δ. Φθιώτιδας

Ιωάννης Συκιώτης, Δήμαρχος Μώλου - Αγίου Κωνσταντίνου

Νικόλαος Σταυρογιάννης, Δήμαρχος Λαμιέων

Μιχαήλ Μπαρμπαρούσης, Πρόεδρος Ιατρικού Συλλόγου Φθιώτιδας

Εμμανουήλ Ευδωρίδης, Πρόεδρος Οδοντιατρικού Συλλόγου Φθιώτιδας

Νικόλαος Δασκαλόπουλος, Πρόεδρος Φαρμακευτικού Συλλόγου
Φθιώτιδας

Γεώργιος Παπανάγνου, Διοικητής και Διευθυντής Ιατρικής Υπηρεσίας
Γενικού Νοσοκομείου Λαμίας

Λεωνίδας Λαναράς, Διευθυντής Παθολογικής Κλινικής,
Υπεύθυνος Διαβητολογικού Ιατρείου Γενικού Νοσοκομείου Λαμίας

Αθανασία Καρούνου, Μέλος Πανελλήνιας Ομοσπονδίας
Σωματείων - Συλλόγων Ατόμων με Σακχαρώδη Διαβήτη
(Π.Ο.Σ.Σ.Α.Σ.ΔΙΑ.)

Νικόλαος Τεντολούρης, Πρόεδρος Ελληνικής Ομοσπονδίας Διαβήτη
(ΕΛ.Ο.ΔΙ.)

Προεδρείο: Σ. Α. Ράπτης

19:30 - 20:00

Το νεοαγγειακό γλαύκωμα στον σακχαρώδη διαβήτη
Ν. Π. Ματθαίου

20:00 - 20:30

Η αποφασιστική συμμετοχή του γαστρεντερο-παγκρεατικού άξονα
στην αναχαίτιση του καρδιομεταβολικού συνδρόμου
Σ. Α. Ράπτης

20:30 - 21:00

Συζήτηση - Συμπεράσματα

Κυριακή
10 Απριλίου 2016

- 10:30 - 11:00** Προσέλευση - Καφές
Προεδρείο: Α. Λ. Γιαννόπουλος - Σ. Α. Ράπτης
- 11:00 - 11:30** Γαστρεντερικός σωλήνας: ο «τροχονόμος» της εκκρίσεως της ινσουλίνης από τα πάγκρεας
Σ. Α. Ράπτης
- 11:30 - 12:00** Τα προσφυγικά ρεύματα και οι επιπτώσεις στη δημόσια υγεία
Α. Λ. Γιαννόπουλος
- 12:00 - 12:30** Διαβήτης κύησης
Γ. Α. Αργυρακοπούλου
- 12:30 - 13:00** Σωστή διατροφή, άσκηση και αποφυγή καπνίσματος βασικοί παράγοντες στην αντιμετώπιση του σακχαρώδη διαβήτη
Ν. Λ. Κατσιλάμπρος
- 13:00 - 13:30** Οι ανάγκες και τα προβλήματα των ατόμων με σακχαρώδη διαβήτη στην Ελλάδα
Α. Σ. Καρούνου
- 13:30 - 14:00** Συζήτηση - Συμπεράσματα
- 14:00** Ελαφρύ Γεύμα

Αργυρακοπούλου Γεωργία Α.

Παθολόγος, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών
Συνεργάτις Β' Παθολογικής Κλινικής
Ιατρικό Κέντρο, Μαρούσι, Αθήνα
E-mail: georgiaarg@hotmail.com

Γιαννόπουλος Αθανάσιος Λ.

Καθηγητής (Ομότιμος) Χειρουργικής Πανεπιστημίου Αθηνών
Πρόεδρος Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.)
Αντιπρόεδρος Ελληνικής Ακαδημίας Ιατρικής Επιμόρφωσης (Ε.Α.Ι.Ε.)
E-mail: agian@med.uoa.gr; president@keelpno.gr

Καρούνου Αθανασία Σ.

Μέλος Δ.Σ. Πανελληνίας Ομοσπονδίας Σωματείων - Συλλόγων
Ατόμων με Σακχαρώδη Διαβήτη (Π.Ο.Σ.Σ.Α.Σ.ΔΙΑ.)
E-mail: akarounou@gmail.com

Κατσιλάμπρος Νικόλαος Λ.

Καθηγητής (Ομότιμος) Παθολογίας
Εργαστήριο Έρευνας «Ν.Σ. ΧΡΗΣΤΕΑΣ & ΕΥΓΕΝΙΔΕΙΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ»
Αντιπρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Εσωτερικής Παθολογίας
E-mail: nicholaskatsilambros@gmail.com

Ματθαίου Νικόλαος Π.

Χειρουργός Οφθαλμίατρος
Ειδικός στην Παθολογία και τη Χειρουργική του Γλαυκώματος
Διευθυντής Τμήματος Γλαυκώματος Ενηλίκων και Παίδων
Ιατρικό Κέντρο, Μαρούσι, Αθήνα
E-mail: info@matheou.gr

Ράπτης Αθανάσιος Ε.

Αναπληρωτής Καθηγητής Παθολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών
Β' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική - Μονάδα Έρευνας και Διαβητολογικό Κέντρο
Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «ΑΤΤΙΚΟΝ»
E-mail: atraptis@med.uoa.gr

Ράπτης Σωτήριος Α.

Καθηγητής (Ομότιμος) Παθολογίας, Ενδοκρινολογίας Μεταβολισμού και Σακχαρώδη Διαβήτη
των Πανεπιστημίων Αθηνών και Ουλμ Γερμανίας
Ακαδημαϊκός και Μέλος της Συγκλήτου της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Επιστημών
και Τεχνών (EASA, Σάλτσμπουργκ - Αυστρία)
Πρόεδρος Εθνικού Κέντρου Έρευνας, Πρόληψης και Θεραπείας του Σακχαρώδη Διαβήτη
και των Επιπλοκών του (Ε.ΚΕ.ΔΙ.)
Πρόεδρος Ελληνικής Ακαδημίας Ιατρικής Επιμόρφωσης (Ε.Α.Ι.Ε.)
E-mail: saraptis@otenet.gr
Website: http://www.hndc.gr/sa_raptis_bio.htm

Τεντολούρης Νικόλαος Κ.

Αναπληρωτής Καθηγητής Παθολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών
Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική & Διαβητολογικό Κέντρο
Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «ΛΑΪΚΟ»
Πρόεδρος Ελληνικής Ομοσπονδίας Διαβήτη (ΕΛ.Ο.ΔΙ.)
E-mail: ntentolouris@yahoo.gr

Φραγκούλης Εμμανουήλ Γ.

Καθηγητής (Ομότιμος) Βιοχημείας Πανεπιστημίου Αθηνών
Μέλος Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών (EASA, Σάλτσμπουργκ - Αυστρία)
Αντιπρόεδρος Εθνικού Κέντρου Έρευνας Πρόληψης και Θεραπείας του Σακχαρώδη Διαβήτη
και των Επιπλοκών του (Ε.ΚΕ.ΔΙ.)
E-mail: mfragoul@biol.uoa.gr